

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Концепції реалізації своїнтеграційної політики України

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність **051 Економіка ОПП Економіка**

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення **Економіки і управління**

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України»
підготовки магістра зі спеціальності 051 Економіка ОПП Економіка
(назва навчальної дисципліни)

«12» _____ 10 _____ 2022 року.

Розробники: д.е.н., проф. Ольга МАСЛАК

к.е.н., ст. викл. Ольга ГЛАЗУНОВА

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «12» _____ 10 _____ 2022 року № 4

Завідувач кафедри економіки

«12» _____ 10 _____ 2022 року

(підпис)

(Ольга МАСЛАК)

(прізвище та ініціали)

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління

(шифр, назва)

Протокол від «15» _____ 11 _____ 2022 року № 2

Голова

(підпис)

(Леся САКУН)

(ініціали, прізвище)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 051 Економіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		3-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		24 год	-
		Практичні, семінарські	
		26 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		100 год.	-
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: диф. залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності: 051 «Економіка» ОПШ «Економіка».

Предмет: теоретичні основи, принципи та практичні інструменти реалізації євроінтеграційної політики України.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

змістовий модуль 1 – Передумови створення та ключові етапи розвитку Європейського Союзу як міждержавного інтеграційного об'єднання;

змістовий модуль 2 – Україна на шляху до ЄС: реалії та перспективи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України» є формування в здобувачів сучасних теоретичних і практичних знань щодо факторів поглиблення європейської інтеграції, перспектив розвитку Європейського Союзу як одного з найвпливовіших наднаціональних інтеграційних об'єднань, перспектив України щодо розвитку та реалізації політики європейської інтеграції.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Концепції реалізації євроінтеграційної політики України» є: оновлення та поповнення знань щодо історії європейської інтеграції; інституційних основ функціонування Європейського Союзу; особливостей розробки та прийняття рішень в ЄС; відносин України з ЄС; секторальних стратегій розвитку європейської інтеграції; перспектив реалізації євроінтеграційної політики в Україні.

1.3. Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- СК 2 Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною

мовою.

- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 5 СК 5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК 11* Здатність планувати і розробляти економічні проекти в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейській економічній простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.

1.4. Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких програмних результатів:

ПРН 2	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
ПРН 3	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
ПРН 8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
ПРН 14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
ПРН 15*	Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів в умовах відбудови економіки та її інтеграції в європейській економічній простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (для денного відділення: лекції – 24 год, практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 100 год.), 5 кредитів ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Передумови створення та ключові етапи розвитку Європейського Союзу як міждержавного інтеграційного об'єднання

Тема 1. Сутність і види економічної інтеграції

1. Сутність і передумови міжнародної інтеграції
2. Фактори розвитку інтеграційних процесів у сучасному світі
3. Види, рівні та етапи міжнародної інтеграції

Тема 2. Етапи європейської інтеграції

1. Післявоєнна інтеграція у Західній Європі
2. Інтеграційні процеси у 60-х–80-х рр. ХХ ст.
3. Маастрихтський договір і розвиток європейської інтеграції у 90-х рр. ХХ–

на початку ХХІ ст.

Тема 3. Процес розширення Європейського Союзу

1. Етапи розширення ЄС
2. Розширення Європейських Співтовариств у межах «старої» Європи
3. Особливості інтеграції до ЄС країн Центрально-Східної Європи
4. Країни-кандидати

Тема 4. Інституційна будова Європейського Союзу

1. Особливості інституційної будови ЄС
2. Головні інституції Європейського Союзу
3. Дорадчі, фінансові та допоміжні органи ЄС

Змістовий модуль 2. Україна на шляху до ЄС: реалії та перспективи

Тема 5. Україна та Європейський Союз: основи співробітництва

1. Концептуальні основи зовнішньоекономічної стратегії України
2. Інституціонально-правові основи економічного співробітництва
3. Торговельно-економічне співробітництво України з країнами ЄС

Тема 6. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом

1. Структура та зміст Угоди про асоціацію
2. Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співпраця у сфері

зовнішньої політики

3. Співпраця у сфері юстиції, свободи та безпеки

4. Поглиблена вільна торгівля. Тарифне та нетарифне регулювання в Угоді про асоціацію

5. Економічна співпраця

Тема 7. Україна-ЄС: деякі напрями секторальної інтеграції

1. Енергетична складова відносин Україна-ЄС: виклики і перспективи

2. Євроінтеграція транспортної структури України

3. Процеси цифровізації України на шляху до ЄС

4. Інтеграційна динаміка реформування сектору екології

Тема 8. Новий етап руху до ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції

1. Деякі аспекти кандидатського статусу

2. Стан виконання рекомендацій Єврокомісії

3. Процес імплементації Угоди про асоціацію Україна-ЄС

4. Подальший шлях до євроспільноти: особливості, виклики, перспективи

5. Євроінтеграція в умовах війни

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Передумови створення та ключові етапи розвитку Європейського Союзу як міждержавного інтеграційного об'єднання												
Сутність і види економічної інтеграції	14	2	2			10						
Етапи європейської інтеграції	18	4	4			10						
Процес розширення Європейського Союзу	18	4	4			10						
Інституційна будова Європейського Союзу	26	2	4			20						
Разом за змістовим модулем 1	66	12	14			50						
Змістовий модуль 2. Україна на шляху до ЄС: реалії та перспективи												
Україна та Європейський Союз: основи співробітництва	16	2	4			10						
Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	28	4	4			20						
Україна-ЄС: деякі напрями секторальної інтеграції	14	2	2			10						
Новий етап руху до ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції	16	4	2			10						
Разом за змістовим модулем 2	74	12	12			50						
Усього годин	150	24	26			100						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Сутність і види економічної інтеграції	2	
2	Етапи європейської інтеграції	4	
3	Процес розширення Європейського Союзу	4	
4	Інституційна будова Європейського Союзу	4	
5	Україна та Європейський Союз: основи співробітництва	4	
6	Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	4	
7	Україна-ЄС: деякі напрями секторальної інтеграції	2	
8	Новий етап руху до ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції	2	
	Разом	26	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Сутність і види економічної інтеграції	10	
2	Етапи європейської інтеграції	10	
3	Процес розширення Європейського Союзу	10	
4	Інституційна будова Європейського Союзу	20	
5	Україна та Європейський Союз: основи співробітництва	10	
6	Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	20	
7	Україна-ЄС: деякі напрями секторальної інтеграції	10	
8	Новий етап руху до ЄС: кандидатський статус і перспективи євроінтеграції	10	
	Разом	100	

7. Індивідуальні завдання

використовуються індивідуальні завдання (в рамках самостійної роботи) та їх презентація відповідно до тематики курсу.

8. Методи навчання

– словесний метод (лекція, зокрема, на основі проблемного викладу), дискусія, співбесіда тощо);

– практичний метод (практичні заняття);

– наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

– робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

– відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

– дослідницько-пошуковий.

9. Форми оцінювання

Система контролю успішності включає поточний (усне, письмове опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, захист аналітичних звітів, рефератів, есе, виконання тестів), підсумковий, семестровий контроль (диф. залік).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид занять	Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Лекції	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	10
Практичні заняття	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	30
Поточний контроль:	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	60
реферат	2	2	2	2	2	2	2	2	
опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	
індивід. завдання	2	2	2	2	2	2	2	2	
тести	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
Усього									100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінок				
Оцінка за національною шкалою		Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ЕКТС	
Іспит, диф.залик, курсовий проєкт (робота)	залик			
Відмінно	зараховано	90 – 100	A	Відмінно
Добре		82 – 89	B	Дуже добре
Задовільно		74– 81	C	Добре
		64 – 73	D	Задовільно
		60 – 63	E	Достатньо
Незадовільно	не зараховано	35 – 59	FX	Незадовільно (дозволяється перескладання)
		1 – 34	F	Неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

11. Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

12. Рекомендована література

Основна

1. Впроваджуючи Угоду про асоціацію Україна-ЄС: перші уроки, наслідки, практики використання ; за ред. Сушка О.В. Київ, 2016. 40 с.
2. Економічна інтеграція з ЄС: чи може Україна досягти планки, необхідної для вступу. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/13/696918/>
3. Європейська інтеграція: навчальний посібник / ред. Макаренко М.І., Хомутенко Л.І. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 344 с.
4. Журавльова І.О. Україна і копенгагенські критерії інтеграції до ЄС. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11332/1/Guravlyova__349-354.pdf
5. Загальний огляд Угоди. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/ohliad-uhody-pro-asotsiatsiiu>
6. Помаза-Пономаренко А.Л., Луценко Т.О. Політика європейської ітерації: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2016. 40 с.
7. Романько І.І. Історія України. Європейська та євроатлантична інтеграція України: історія, сучасний стан, перспективи: навчальний посібник.

Кропивницький: ЛА НАУ, 2017. 272 с.

8. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_sektor_eu_ukr.pdf

9. Ситников М.М. Конспект лекцій (опорний) з дисципліни «Європейська економічна інтеграція» для студентів другого магістерського рівня освіти галузі знань: 29 міжнародні відносини, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» всіх форм навчання. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 44 с.

10. Угода про асоціацію. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociasyu>

11. Україна на шляху до європейської інтеграції: історико-правовий екскурс: монографія ; за ред. Аракелян М.Р. Одеса: Фенікс, 2020. 238 с.

12. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. 2022. №1–2 (187–188). 132 с.

Допоміжна

13. Maslak O., Grishko N., Ishchenko S., Maslak M. Export-oriented enterprise development of the electrotechnical industry: strategic guidelines (Експортоорієнтований розвиток підприємств електротехнічної промисловості: стратегічні орієнтири). *Proceedings of the International Conference on Modern Electrical and Energy Systems, MEES 2019 (MEES 2019), September 23–25, 2019, Kremenchuk, Ukraine.* URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57196472683>

14. Maslak O., Sokurenko P., Grishko N., Maslak M. Formation of a marketing support complex for an export-oriented enterprise in conditions of risk and uncertainty (Формування комплексу маркетингового забезпечення експортоорієнтованого підприємства в умовах ризику та невизначеності). *SHS Web of Conferences. Innovative Economic Symposium 2018 Milestones and Trends of World Economy (IES2018).* 2019. 61, 01014 (2019). URL: <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196101014>

15. Maslak, O., Pochtovyuk, A., Yakovenko, Y., Maslak, M., Grishko, N., &

Marchenko, V. Innovative Approaches to Staff Motivation Based on ESG Business Principles and Intellectualisation. *International Experience. Biblioteka Regionalisty*. 2022. (22). Issue 22, p. 46-58. 13 p.

16. Вступ України до ЄС: переваги для громадян та бізнесу. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analitycs/211004_vstup-ukrani-do-s-perevagi-dlya-gromadyan-ta-bznesu

17. Експорт України до ЄС: вплив нетарифних заходів. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2020/02/EU-NTMs_2020-02-18_new-1.pdf

18. Європейський Союз: загальна інформація, організаційна структура, правова система: словник-довідник / уклад. Кононенко Ю.С., Лубко І.М. Черкаси, 2019. 290 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/1965>

19. Мателешко Ю. Вихід Британії з ЄС: політичні та економічні наслідки для України. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2017. Вип. 1. С. 134–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gpuis_2017_1_10

20. Микуляк В. Асоціація України з ЄС: як це працює. *Юридична газета*. 2018. № 18 (620). С. 12–13.

21. Модернізація транспортно-логістичної інфраструктури України. URL: <https://www.csis.org/analysis/modernizing-ukraines-transport-and-logistics-infrastructure>

22. Ніколаєва М.І., Григор'єв О.В. Ціннісний вимір євроінтеграційних процесів в Україні /Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у XXI столітті: моногр.; ред. кол. Попков В.В., Огаренко І.С., Степанова Н.Є., Хорошилов О.Ю. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2020, 296 с. С. 227–247.

23. Російсько-українська війна: глобальний вплив на логістику. URL: <https://www.gerp.com/blog/mind/russia-ukraine-war-logistics-impact>

24. Сторожук О.В., Свириденко Г.М. Митно-тарифне регулювання як фактор забезпечення зовнішньоекономічної безпеки держави в умовах євроінтеграції. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 94–98.

25. Тарифні та нетарифні бар'єри у міжнародній торгівлі. URL:

<https://www.bca.education/taryfni-ta-netaryfni-bariery/>

26. Технічне регулювання в ЄС. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/centr-pidtrimki-eksporteriv/netarifne-regulyuvannya/tehnichne-regulyuvannya-v-yes>

27. Україна – кандидат в ЄС: які законодавчі зміни слід очікувати. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/212345_ukrana--kandidat-v-s-yak-zakonodavch-zmni-sld-ochkuvati

28. Що має виконати Україна, щоб увійти до Євросоюзу. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/shcho_ya_mozhu_zrobyty_shchob_moya_kraina_stala_chlenom_yevropeyskogo_soyuzu_133931.html

Інформаційні ресурси

1. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>

2. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/>

3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Законодавство України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

5. Національний банк України. Статистика. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external>